

Meditatie Lukas 23, 1-7

Broeders en zusters,

Pilatus is weer een andere omstander, maar hij is meer een hoofdrolspeler in het drama rond Jezus van Nazareth. De hoofdpersoon, die de macht en de politiek verpersoonlijkt in zijn doen en in zijn laten.

Pilatus verkeert in een positie, dat hij de weg naar de dood kan afsluiten voor Jezus. Hij kan de weg van het kruis afsluiten, hij kan de Messias weghouden van de mensen, hij kan de Messias voorgoed opsluiten, zodat het werk van Christus geen doorgang kan vinden. Pilatus heeft de macht en kan daardoor van alles en nog wat. Het is alleen maar de vraag, niet zozeer wat hij kan, maar wat hij wil.

De figuur Pilatus wijst ons er vandaag op, dat wij mensen een eigen wil hebben, in ons leven en in ons geloven. Wat wil Pilatus? Hij wil rust in de tent; het laatste waar hij behoefte aan heeft dat is politieke onrust. Pilatus wil het volk tevreden stellen; hij wil ze brood en spelen geven, zodat ze weer een poosje rustig zijn. Pilatus wil hen zelfs iemand geven om zich op af te reageren, en Barabbas is daarvoor uitermate geschikt. De mensen moeten zich met hun ontevredenheid daar maar op richten, en niet op hem, Pilatus.

Trouwens de stadhouder Pilatus zelf is ook maar een pion in het politieke spel, hij is ook maar een plaatselijke regent in het grote romeinse rijk, wat heeft hij eigenlijk te willen?

Pilatus wil zijn positie handhaven, proberen zijn baan te behouden. Als een rechtvaardig heerser wil hij deze zaak te lijf gaan. En dan wil hij alleen maar rust en orde in zijn koninkrijkje.

Tot drie maal toe komt deze Pilatus tot een uitspraak over de onschuld van deze Jezus, van wie ze zeggen dat Hij een nieuwe koning is. Tot drie maal toe komt hij tot dezelfde conclusie: Ik vind niets strafbaars in deze mens; in deze mens vind ik geen enkele grond voor beschuldiging; Ik heb niets in Hem gevonden waarop de doodstraf staat.

Maar het volk, dat onderdrukte volk lijkt te denken: Niet langer Pilatus' wil, maar onze wil zal geschieden, de wil van het volk! En ze denken terug hoe deze zelfde Pilatus geld uit de tempel gebruikte om een waterleiding aan te leggen naar Jeruzalem; misbruik van het geld van de armen.

Ze moesten eens weten hoe het deze Pilatus later zou vergaan. Pilatus was niet vies van geld en corruptie en schandalen. En naar aanleiding van een van die corruptieschandalen werd hij later aangeklaagd door enkele Samaritanen, die door hem onrecht waren aangedaan. Pilatus werd daarna teruggedroepen naar Rome om zich te verantwoorden en daarna werd hij verbannen. Het schijnt dat hij zichzelf na enige tijd van het leven beroofde.

Het volk denkt: Niet de wil van Pilatus, maar onze wil zal geschieden. Want wij kunnen veel en mooie dingen zeggen over de wil van God, maar wij hebben zelf ook een eigen wil.

Met onze eigen wilskracht kunnen we ons leven inrichten naar believen. Met onze eigen wil kunnen wij vrije keuzes maken in ons leven. Ja, dat is het dubbelzinnige van dit leven, dat God ons een vrije wil gaf, waarmee we Hem de rug kunnen toekeren.

Als wij allemaal willoze mensen waren, volgzzaam en afhankelijk, dan was dat allemaal heel wat makkelijker. Maar met ieder een eigen wil en ieder zijn eigen godsbeeld en ieder zijn eigen geloofje, dan wordt het er niet eenvoudiger op.

Pilatus keert Jezus de rug toe, om voor het oog van het volk zijn handen te wassen in onschuld. Uiterlijke schijn. Volksverlakkerij. Politiek geharrewar. Want de wil van Pilatus staat niet in het teken van de dienst aan de mensen, laat staan de dienst aan God. Nee de wil en het gedrag van Pilatus staat in het teken van de dienst aan zichzelf, aan het behoud van zijn eigen macht.

En het volk wil ook wat, dus om er een mooi schouwspel van te maken stelt hij voor om Jezus flink te laten geselen en daarna los te laten.

We horen Judas zeggen: Ik zal u niet verraden. En we horen Petrus verzuchten: Ik ken deze mens niet. En nu dan Pilatus en we horen hem zeggen: Er is geen schuld in deze mens, en het volk horen we schreeuwen: Kruisig Hem!

Het wonderlijke van het evangelie is, dat zelfs deze Pilatus uiteindelijk zijn macht kwijtraakt. Want hij wilde uit alle macht deze Jezus vrijlaten en in ieder geval er geen martelaar van maken. Maar aan het eind van het liedje lezen we, dat hij een andere gevangene vrijlaat, maar dat hij Jezus overgeeft aan de wil van het volk.

En daarmee is deze stadhouder al zijn macht kwijt, daarmee is ook zijn wilskracht gebroken, en daardoor kan de wil van God in Jezus Christus voortgang vinden.

Wij geloven in Jezus Christus als Verlosser, en we belijden dat we gereinigd worden van zonden door zijn gebroken lichaam en door zijn bloed.

Zou dat verlossend werk van God misschien niet doorgedaan zijn als Pilatus zich er niet mee had bemoeid? Is ook Pilatus optreden noodzakelijk in de weg van God? Is ook Pilatus uiteindelijk niet ondergeschikt aan de macht en kracht van God?

Wij mensen hebben een eigen wil en daarom laten we ons maar wat graag aanzeggen hoe wij moeten leven, en dan kunnen we onze eigen wil uitschakelen, dan zal God erin voorzien.

Petrus was het, die ons de heftigheid liet zien, waarmee we de zaak van God moeten voorthelpen. De wat zielige figuur van Pilatus laat ons zien, dat wij kunnen kiezen in dit leven. Voor God of tegen God; voor vrijheid of voor vervolging; voor het Koninkrijk of ertegenin gaan; voor de liefde of voor de haat; voor de schuldbelijdenis of tegen Gods genade ingaan. De keus is aan ons.

AMEN